

Forslag til forespørgselsdebat om hvorvidt man i lighed med SIK's Socialfond kan oprette- en patientfond, der blandt andet skal omfatte alderspensionister, førtidspensionister, fiskere, fangere og ledige.

(Medlem af Inatsisartut, Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked)

Naalakkersuisut takker for forespørgselsdebat fra medlem af Inatsisartut, Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit.

Når nogen rammes af alvorlig sygdom er det normalt ensbetydende med en lang række bekymringer, herunder udgifter i forbindelse med ledsagelse eller besøg ved indlæggelse på hospitalet.

Ledsagelse i forbindelse med Sundhedsvæsenets patienttransport, sker ud fra en ren lægefaglig vurdering, og gælder som udgangspunkt for en person, hvis det vurderes nødvendigt. Dog kan denne hovedregel fraviges, hvis det konkret vurderes at flere ledsagere er nødvendige. Fravigelsen sker uden hensyn til de økonomiske eller praktiske konsekvenser i forhold til ophold i eksempelvis Nuuk, men udelukkende ud fra et lægefagligt hensyn.

Selvom det for de flestes vedkommende vil være fremmede for deres sygdomsforløb at være omgivet familier og venner, så handler det mere om en følelse af tryghed frem for en objektiv lægefaglig begrundelse. En udvidelse af ordningen om ledsagelse ved indlæggelser, er derfor ikke lægefagligt begrundet.

SIKs socialfond er et glimrende eksempel på en aftale indgået af arbejdsmarkedets parter, der giver mulighed for at medlemmer af SIK kan søge støtte til forskellige situationer, herunder ledsagelse af en nær pårørende, der indlægges.

Naalakkersuisut støtter fuldt op om ideen med en patientfond, men det er en ordning der er henlagt til arbejdsmarkedets parter.

I forhold til de nævnte grupper i forslaget, som eksempelvis pensionister og ledige, findes der allerede eksisterende muligheder for støtte til rejseudgifter i forbindelse med nære pårørendes alvorlige sygdom, død og/eller begravelse i de sociale regelsæt. Som det er tilfældet med SIKs socialfond skal der ansøges om støtte, og støtten bliver bevilget eller afslået efter konkret vurdering.

Alderspensionister kan søge om økonomisk støtte til rejse i forbindelse med en nær pårørendes alvorlige sygdom, dør og/eller begravelse efter reglerne om alderspension. Førtidspensionister kan ligeledes søge om personligt tillæg efter reglerne om førtidspension. Ledige har mulighed for at søge om støtte til rejseudgifter i forbindelse med en nær pårørendes alvorlige sygdom efter reglerne om offentlig hjælp.

Alle borgere, der ikke kan få støtte efter andre regelsæt, har mulighed for at søge om hjælp efter reglerne om enkeltudgifter i offentlig hjælp. Dette gælder også selvstændige, herunder fangere og fiskere, samt dyreholdere.

Sagsbehandlingen for disse områder føles ofte langsommelige og fyldte med administrative barrierer for de implicerede grundet den situation, som den enkelte borger befinder sig i. Det er noget kommunalbestyrelserne er bevidste om. Derfor er der også et projekt i gang med at implementere et fælles offentlig IT-system, der vil resultere i at mange af de administrative barrierer forsvinder.

Sagsbehandlerne i kommunerne har en arbejdsbyrde i forbindelse med sagsbehandlingen af støtte til enkeltudgifter, men ikke i et omfang der vil afstedkomme nævneværdige besparelser i den kommunale administration.

Naalakkersuisut mener derfor, at der allerede findes muligheder for at søge støtte gennem de sociale regelsæt for borgere, der er pensionister og ledige, samt selvstændige. Det kan dog være hensigtsmæssigt at vurdere sagsbehandlingen nærmere i et tæt samarbejde med kommunerne. Også i forhold til oplysning og vejledning for borgerne om, hvordan de eksisterende regler anvendes bedst muligt i støtte af den enkelte borger.

Samtidigt har Naalakkersuisut fremsat forslag til Inatsisartutlov om offentlig hjælp, FM2022/24 og forslag til Inatsisartutlov om jobsøgningsydelse, FM2022/23, der udvider muligheden for at søge offentlig hjælp i tilfælde af alvorlig sygdom. De to forslag giver mulighed for hjælp i forbindelse med sygdom i minimum 1 år.

Der vil blive udrullet et mere effektivt IT-system som en del af implementeringen af de to lovforslag. Dermed vil sagsbehandlingen forventeligt blive simplere og mere smidig i forhold til ansøgninger om offentlig hjælp. På sigt vil IT-systemerne også omfatte alle de sociale områder, og er en del af kommunernes tiltag for at optimere den kommunale sagsbehandling.

Sidst vil Naalakkersuisut gerne fremhæve og anerkende den høje standard for social ansvarlighed og indsats som SIK udviser deres medlemmer og opfordrer øvrige forbund til lignende tiltag.

Med disse bemærkninger overlader Naalakkersuisut hermed forslaget til debat i Inatsisartut.